

ban sikert csak a kormány kezdeményezése és hathatós támogatása mellett remélhetünk.

Feladatom végére értem és ha sikerülne szakunk figyelmét ezen kérdésre ráterelni, fáradságom hiába való nem volt, mert erős meggyőződésem, hogy az erdőhitel helyes szervezése minálunk is meghozná gyümölcsét és erdőgazdaságunkat hatalmas lépésekkel vinné előre.

A vágásterületek ápolásáról.

Irta: *Hangay Géza* m. kir erdőtanácsos.

A fiatal vágásoknak ápolása a kezelő erdőtisztnek szoros kötelességét képezi és így minden törekvő, némi önálló gondolkodással bíró és kötelességtudó erdésznek, a csemeték fejlődését gátló körülményeket anélkül, hogy erre nézve külön utasítást várna vagy a gazdasági tervekben ezirányban valamely rendelkezés foglaltatnék, el kell háritani.

Az önálló gondolkodást azért hangsúlyozom, mert találkoztam oly esettel, hogy mikor a birtokosság képviselőjét, a vágásokat ellepő tüskék-bokrok kivágatására utasítottam, az meglepődve oda nyilatkozott, hogy szabad-e azt megcselekedni, mert eddig a kerítéshez vagy boronához szükséges tüske kivágatását nem engedték meg és azt kérelmükre a szomszédos uradalom erdeiből termelték.

A vágásterületek ápolása szempontjából tehát, a tenyésztés tárgyát nem képező lágyfanemek, bokrok, tüskék, a csemetéket elborító iszalag-csoportok minden további megkérdezés nélkül kivágandók, a tűz által megpörkölt és már életképességgel nem bíró csemeték, minden további utasítás bevárása nélkül töre vágandók, a fiatal akáczosok a sok oldalhajtásoktól idejében megtisztítandók, a növekvésükben ugyszólván megállott és a moszatok által ellepett ákáczültetések töben levágandók, sőt ahol a nagy fűnövés a csemetéket növekvésükben gátolja és elég biztosítékunk van arra nézve, hogy kellő felügyelet mellett a csemetékben kár nem okoztatik, a fű kisarlózandó.

Ezeken kívül a gyakorlati életben lépten-nyomon találkozunk azon jelenséggel, hogy a lomblevelű fanemek fiatal 5—10 éves

csemetéi egészen elbokrosodnak, azok egy részének teteje-csúcsa elszárad s így utóbbiak életképességgel nem bírván, azok pár év leforgása alatt teljesen el is pusztulnak.

Az elbokrosodás oka, a gyakori visszafagyásban vagy a vágásterületek meg nem engedhető legeltetésében és a tulszaporodott vadállomány károsításában keresendő, míg a csúcsszáradás oka a Dunántul egyrészt a gyökereknek a pajodok általi meg rongálásában, másrészt a csemeték fiatal hajtásainak évről-évre a cynips-collari gubacslégy szurása által előidézett golyóalaku képződmény általi megsemmisülésében keresendő.

Az utóbb jelzett elbokrosodott, csúcsszáraz, de egyébként töben még életképes csemeték tehát, idejében — minden további megkérdezés nélkül — visszavágandók, mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy az ily visszametszés által már a következő évben a legjobb életképes, dus növekvésű fiatalost kapunk. Természetes, hogy miután a gubacslégy szurása által keletkezett golyóalaku képződményben a káros rovar álczája bent rejlik, a levágott csemeték azonnal elégetendők.

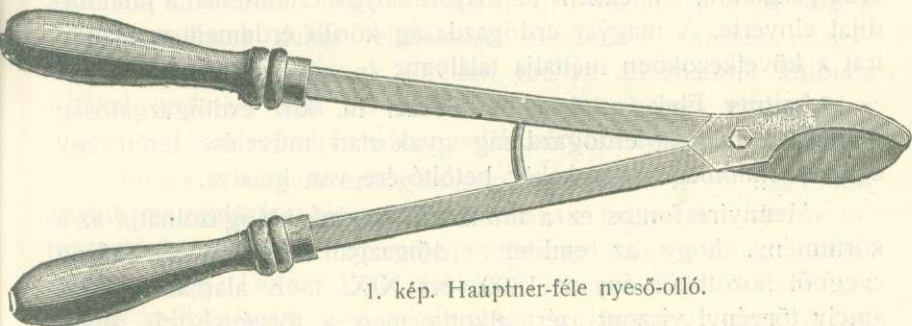
A visszametszést kézi fűrészszel eszközölni nem tanácsos, mert az eltekintve attól, hogy igen nehézkes, lassu s így költséges, a jó sarjádzás rovására van, fűrész csak oly 5 cm-nél vastagabb csemeték levágására használjunk, melyeknél az alább megismertetendő nyeső ollót már nem alkalmazhatjuk. Kézi venyigeollóval a munkás csakis az igen vékony csemetéket bírja folytonos hajlongással, tehát nagy fáradtsággal és költséggel levágni.

A balta vagy fejsze használata, tekintettel arra, hogy a fiatal csemete elhajlik, behasad s így megrongálódik, továbbá, mert a szerszám éle a földben hamar eltompul, köves, sziklás talajon kicsorbul, nem czélszerű a munkásnak egy és ugyanazon csemetéhez többször is kell hozzávágni, tehát időrabló, nehézkes és költséges is.

Az ily elbokrosodott és száraztetejű csemetéknek visszametszésére különösen alkalmas a „Geittner és Rausch“ budapesti cégénél 8 K 30 fillér árban kapható és a mellékelt ábrán szemléltetvé tett *Hauptner-féle nyesőolló*, amelyet aránylag csekély sulyánál, hosszabb nyelénél fogva, a munkás kevés meghajlással, s csekély erő alkalmazásával nagyon jól használhat.

Ezen nyeseólló két szárát kengyel köti össze és miután az egyik metszőkés tengelye nem állandó, hanem az ábrán nem látható ollószár tengelye és a késben alkalmazott vályuban, a második metszőkéssel párhuzamosan mozoghat, tehát az nemcsak olló módjára vág, hanem egyuttal nyes is.

Ezen szerkezetben rejlik ezen olló kiváló használhatósága, mert avval a legcsekélyebb erővel 5 cm vastagságu, nyers állapotban levő csemetét, ágot vagy bokrot gyorsan, nagy idő és munkamegtakarítással, egészen sima vágólappal le lehet metszetni anélkül, hogy a csemete vagy ág kérge megzuzódnék.

1. kép. Hauptner-féle nyeseólló.

Összehasonlítva ezt a külföldi árjegyzékekben foglalt nehéz és drága u. n. „gyéritési-ollóval“ ennek használata ilyen fiatal vágások visszametszésénél minden tekintetben sokkal előnyösebb.

Ezen olló tulajdonképpen patanyíró-olló néven szerepel, mert ezzel szokták téli istállózás után a marhák felkonyult patarészeit eltávolítani. Alkalmas a leirtakon kívül a gyümölcsfák megtisztogatására, megnyesésére is, mert vékonyabb ágak eltávolításánál a fűrész, melynek metszőlapját utóbb kertész-késsel simára kell vágni, mellőzhetjük.

Véleményem szerint az ismertetett olló ugyszólván egy birtokosnál sem hiányozhatik, s azok, kik azt ajánlatomra már alkalmazzák, kiváló használhatóságáról a legelismerőbben nyilatkoznak.

